

de fleste indvandrere og flygtninge i Danmark, når de er kommet til Danmark.

Det er rigtigt, at nogle fra Chile, for øvrigt ikke størstedelen af dem – det var en hel undtagelse – tog hjem igen, og at nogle få ungarere er taget hjem igen. Det er vist nogle af de få eksempler på, at folk er taget hjem igen. Det er det, vi må konstatere, og så forholder vi os til virkelighedens verden.

Lige så godt og med god ret kan man spørge: Jamen hvad mener fru Anne Bastrup og hvad mener hr. Hans Peter Baadsgaard om undervisningen af anden-, tredje- og fjerdegenerationsindvandrere? Jeg har hørt mange meldinger fra mange socialdemokrater, også socialdemokratiske MF'ere. De vil da ikke lægge skjul på, at de er fuldstændig enige i det forslag, som vi har fremlagt her i salen i dag.

Det, der er den fundamentale forskel på det her forslag og det, vi diskuterede for 8, 9, 10 dage siden, er frivilligheden. Og jeg kan ikke forstå de argumenter, der her er fremme, om, at det er et diskriminerende forslag, og at det virker helt urimeligt, at vi fremsætter det, for det er jo netop et trosspørgsmål, idet der er forskellige holdninger til, om modersmålsundervisningen virker.

Min intuition og i øvrigt også mit erfaringsgrundlag fra andre lande siger mig, at det ikke virker rigtigt, at man efter skoletid, i SFO-tid, skal lære albansk, somalisk, arabisk, og hvad det nu ellers er for noget, sammen med kammerater fra de lande, og at man så kommer hjem til far og mor om aftenen og taler de pågældende sprog. Det er at stikke blå i øjnene på folk at have en eller anden naiv tro på, at bare vi værner om det grundlæggende, så skal det nok gå. For hvad sker der med de piger og drenge, som oplever et sådant forløb? Der sker det, at de ikke ordentligt lærer om dansk kultur, ikke ordentligt lærer danske normer og ikke ordentligt kommer ind i, hvad det vil sige at være sammen med danske kammerater.

Jeg har selv to børn i skole, og i begge deres klasser er der fremmedsprogede børn. Og der sker det, at de lige efter skoletid går hen og har albansk og somalisk og arabisk, og hvad det ellers hedder, og så bliver de altså taget væk fra deres kammerater i skoletiden så at sige, for SFO-tid er også at regne for skoletid, og det betyder, at de ikke ordentligt kan komme til at lære dansk. Det betyder, at de børn bliver for-

virrede, og det betyder også, at de ikke kommer til at få et ordentligt grundlag for at tage en uddannelse.

Det er min holdning, og det er også en holdning, som mange mennesker har, også folk, som undersøger de her ting, og det er også en holdning, som mange lande har valgt at have.

Så respekterer jeg, at der er forskellige holdninger til det, men derfor må ræsonnementet og konklusionen jo så også blive: Jamen hvorfor så ikke lade kommunerne selv bestemme? Så kan kommunerne jo selv vurdere, om man lokalt synes, det er en glimrende idé, at man har modersmålsundervisning. Det vil jeg ikke gøre mig til herre over. Jeg kan sige, hvad min egen konklusion er, og hvad mit partis konklusion er, men jeg vil ikke gøre mig til herre over, om en kommune vil tilbyde undervisning.

Men det er nok det, man er bange for fra regeringens og venstrefløjens side i den her sag: Man er bange for, at flertallet af kommuner vil sige nej, man er bange for, at de kommuner, som sidder med problemerne tæt inde på livet, og som sidder og skal forsøge at løse problemerne, siger: Nej, vores erfaring med det her er simpelt hen for ringe. Det har vi jo hørt fra vestegnskommunerne. At så nogle kommuner vælger at sige, at det er en god idé, som f.eks. nogle i Københavns Kommune gør – det er bestemt ikke alle – er da også helt fair og o.k. for vores vedkommende. Så må man vælge at gøre det i Københavns Kommune, men det må være frivilligt.

Når man sidder med problemerne ude i skoleforvaltningerne, når man sidder med problemerne ude i skolerne, så må man være de bedste og de første til at vurdere, om det er en god eller dårlig idé for ens børn. Og det er ekstremt formynderisk og vel i og for sig også forhistorisk at tro på, at man kan gøre noget godt for andre mennesker, når de ikke selv vil have det på den måde.

Så vi håber på, at det er en debat, som vil fortsætte. Det er i hvert fald et tema, som vi i frivillighedens tegn vil dyrke mere og mere, for jeg er sikker på, at vi vil opleve, at der tabes en generation af indvandrere på denne her måde, desværre, i den bedste mening.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg har tre korte bemærkninger. Først fru Anne Bastrup.